

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 26 maj 1887, kl. 5 e. m..

*Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens
Fjerde hufvudtitel.*

(1:a U. A.)

I afseende å riksstatens fjerde hufvudtitel, omfattande anslagen till landtförsvaret, hafva vid innevarande riksdag ifrågakommit de förändringar, som här nedan omförmälas.

Artilleriet.

1:o. Kongl. Maj:t har föreslagit:

att anslaget till artilleriet, under vilkor af bifall till det förslag, som här nedan under punkten 4:o omförmäles, om uppförande i riksstaten af särskildt anslag till artilleriskjutskolor, från dess nuvarande belopp, 1,091,966 kronor, må nedsättas med 2,400 kronor till 1,089,566 kronor; samt att nu förevarande anslag, under förutsättning att under fjerde hufvudtiteln uppföres anslag till fästningsartilleri, må erhålla benämningen »fältartilleriet».

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet anfört, att, derest Kongl. Maj:ts förslag om inrättande af artilleriskjutskolor, hvarom här nedan under 4:o af detta utlåtande förmäles, vunne Riksdagens bifall, två under anslaget till artilleriet nu uppförda poster ej vidare vore behöfliga, nemligen: till artilleribefällets skjutöfningar 5,000 kronor och till artilleri-

underofficerarnes gemensamma skjutöfningar 2,500 kronor, eller tillsammans 7,500 kronor. Medel vore emellertid af nöden till bestridande af transportkostnader, traktamentsersättningar med flera utgifter för svea artilleriregementes skjutöfningar å Marma skjutfält. Anslagsbehovvet för ifrågavarande ändamål kunde tills vidare och innan öfningarne erhållit större utsträckning, begränsas till 5,100 kronor, hvarföre departementschefen hemstälde, att dessa 5,100 kronor måtte afräknas från det belopp af 7,500 kronor, som vid uppförande af anslag till artilleriskjutskolor blefve obehöfligt. På detta sätt skulle 2,400 kronor återstå att afföras från anslaget till artilleriet.

Utskottet hemställer:

att anslaget till artilleriet, under vilkor af Riksdagens bifall till det under 4:o af detta utlåtande omförmälda förslag om uppförande i riksstaten af särskildt anslag till artilleriskjutskolor, må från dess nuvarande belopp, 1,091,966 kronor, nedsättas med 2,400 kronor till 1,089,566 kronor; samt

att nu förevarande anslag, under förutsättning att under fjerde hufvudtiteln uppföres anslag till fästningsartilleri, må erhålla benämningen »fältartilleriet».

Fästningsartilleribataljon å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg.

2:o. Kongl. Maj:t har föreslagit:

att Riksdagen — med godkännande af de i statsrådsprotokollet den 25 april 1887 omförmälda grunder för organisation af en fästningsartilleribataljon å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg jemte hvad som dervid föreslagits beträffande personalens aföning — må till genomförande af den del af bataljonens organisation, som enligt samma protokoll skulle ega rum under år 1888, anvisa, utöfver de för svea artilleriregementes tre fästningskompanier och ett fästningskompani vid göta artilleriregemente jemte befäl samt till arfvoden åt kommandant och placemajor å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg nu anslagna medel, jemväl 10,400 kronor af reservartilleriets anslag samt såsom nytt anslag 86,400 kronor;

att sistnämnda anslagsbelopp, under benämning »fästningsartilleribataljonen å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg», uppföres under fjerde hufvudtiteln såsom *reservationsanslag* näst efter anslaget till fältartilleriet; samt att de besparingar, som under uppsättningstiden kunna å de för

fästningsartilleribataljonen sålunda afsedda medel beredas, må, i likhet med hvad förut vid uppsättning af nya trupper varit medgifvet, af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter.

Då Kongl. Maj:ts förevarande framställning under de tre sistförflutna åren varit föremål för Riksdagens pröfning, tillåter sig utskottet att angående de närmare detaljerna af Kongl. Maj:ts förslag hänvisa till hvad ofvannämnda statsrådsprotokoll (sid. 5—8 och Bil. Litt. A och B) härom innehåller.

Till samma statsrådsprotokoll erinrar statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet, hurusom behovet af ett särskildt organiseradt fästnings- och positionsartilleri vore ett af dem, som i främsta rummet borde fyllas, derest någon förbättring i landets bristfälliga försvarsorganisation åstundades. Riksdagens bestämdt uttalade motvilja mot att på en gång företaga till lösning frågorna om såväl positions- som fästningsartilleriets organiserande utgjorde emellertid anledningen till att han för närvarande läte förslaget om uppsättande af ett utaf dessa vapen falla. Att han vid sådant förhållande föredroge fästningsartilleriet berodde hufvudsakligen på omsorgen att tillgodose försvaret af hufvudstaden från sjösidan.

Enär 1884, 1885 och 1886 årens Riksdagar afslagit af Kongl. Maj:t för dem framlagda förslag, i hufvudsakliga delar öfverensstämmande med det nu föreliggande, samt några nya skäl till bifall icke blifvit af Kongl. Maj:t nu förebragta, utan fastner den brydsamma ekonomiska ställningen i landet gifver ökad stöd åt den uppfattningen att icke höja de till fjerde hufvudtiteln nu utgående betydande anslag genom nya, dyrbara organisationers införande, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Aflöning till stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon.

3:o. Kongl. Maj:t har föreslagit:

att Riksdagen — med godkännande af de i statsrådsprotokollet den 25 april 1887 omförmälda grunder för organisationen af en stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon jemte hvad som föreslagits beträffande personalens aflöning — må till genomförande af denna del af bataljonens organisation bevilja ett årligt anslag af 26,643 kronor 75 öre;

att, vid bifall härtill, detta anslags belopp jemte de redan å bataljonens stat till volontärers aflöning uppförda 5,292 kronor 50 öre —

Angående anslag till aflöning åt stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon.

[3.]

sistnämnda belopp i den mån det för ändamålet varder disponibelt — må under benämning »aflöning till stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon» uppföras under fjerde hufvudtiteln såsom *reservationsanslag* näst efter anslaget till Vesternorrlands beväring; samt

att de besparingar, som å dessa för aflöningen afsedda medel under uppsättningstiden kunna beredas, må af Kongl. Maj:t få disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter.

Såsom synes af 6:te punkten under femte hufvudtiteln i Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, har Kongl. Maj:t under förutsättning af bifall till förevarande framställning föreslagit det nuvarande båtsmanshållets sättande på vakans och inrättande af en ny sjömanscorps. Till det vid femte hufvudtiteln fogade statsrådsprotokollet anför statsrådet och chefen för civildepartementet (sid. 44 och 45) att, enär, utom den i Hernösand förlagda, till numerären obetydliga afdelningen af svea artilleriregemente, inom Vesternorrlands län endast tre derstädes roterade båtsmanskompanier funnes att tillgå, för den händelse militärhandräckning för ordningens upprätthållande blefve af nöden, länet genom förslaget om hela båtsmanshållets sättande på vakans blefve i det närmaste blottadt på stamtrupper, hvarför statsrådet hemställde att, derest båtsmansrotarne inom Vesternorrlands län sattes på vakans, åtgärder måtte vidtagas i syfte att inom länet i en eller annan form förlägga en stamtrupp, som kunde vid förefallande behof lemna de civila myndigheterna nödigt biträde.

Till samma statsrådsprotokoll anför statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet (sid. 46 och 47), att han så väl ur militärisk synpunkt som med hänsyn till ordningens betryggande ansåge fördelaktigast, om de i Vesternorrlands län förlagda båtsmanskompanierna sattes på vakans och i deras ställe inrättades en stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon. Uppsattes nemligen, fortsätter departementschefen å sid. 47, och inordnades under nämnda bataljon en stamtrupp, antagen på samma vilkor, som uti 1883 års förslag till landtförsvarets ordnande vore angifna, med skolorna ordnade enligt samma system, som uti ifrågavarande förslag bestämdes, samt med dessa skolor förlagda till någon inom länet lämpligt belägen plats, torde säkerheten för den inre ordningens upprätthållande blifva bättre tillgodosedd än nu, på samma gång det yttre försvaret kunde vinna en väl behöflig förstärkning derigenom, att en fullständig kader af befäl och manskap uppsattes just uti den del af Sverige — Norrland — der försvaret mest borde och behöfde stärkas, samt uti det län, der kadern redan nu vore svagast, relativt till den

befintliga beväringstyrkan, på samma gång som antalet immönstrad beväring år från år der visade den största tillväxten. Den ökade årliga kostnaden för denna stamtrupps aflönande — då 84 man antoges ständigt finnas uti skolorna och fredsstyrkan uppginge till 300 man, hvilken styrka vid mobilisering utsvälde till 444 man, eller samma antal som båtsmansnumren inom länet — skulle icke behöfva uppgå, utöfver hvad vid sistlidna års riksdag beviljades för bataljonen, till mer än 26 à 27,000 kronor, under det att löneförmånerna för de indelta 444 båtsmansnumren, enligt chefens för sjöförsvarsdepartementet nu afgifna förslag, årligen antoges uppgå till ej mindre än 52,190 kronor.

Rörande organisationen och aflönningen af stamtruppen hänvisar Kongl. Maj:t till det den kongl. statsverkspropositionen åtföljande statsrådsprotokollet öfver landtförsvärenden den 25 april 1887. Till det samma anför statsrådet å sid. 9, hurusom genom den vid 1886 års riksdag fastställda staten för Vesternorrlands bataljon redan funnes derstädes upptaget allt det för mobilisering af *en bataljon* nödiga antal befäl och underbefäl. Oaktadt beväringstyrkan inom Vesternorrlands län kunde beräknas redan uppgå till ej mindre än 1,454 man uti 1 beväringssklassen, samt ett uppkallande af trenne årsklasser således skulle kräfva befäl och underbefäl till minst 3 bataljoner, torde det dock blifva nödvändigt att låta anstå en *så beskaffad* utveckling af denna beväringssbataljon. Skulle deremot, såsom angeläget vore, ytterligare stamtrupp tilldelas bataljonen, torde alla skäl tala för att så ordna utbildningen af hela denna trupp samt undervisningen vid de derför anordnade skolorna, att riklig tillgång vunnas på *så* utbildadt underbefäl och manskap, att — om så pröfvades nödigt — genom dessas uppflyttning i högre grader befäl och underbefäl till ett större antal truppenheter alltid kunde *inom* bataljonen vara till finnandes.

Enligt 1883 års förslag till landtförsvärens ordnande antogs utbildningen för fotfolket i rekryt- och korpralskolorna erfordra tillsammans 20 månaders tid, hvarjemte för utbildning till underofficer ytterligare 1 års undervisning tillkom, under hvilket år underofficersaspirant skulle vid de lägre skolorna tjenstgöra, för att sålunda, under ledning af dessas befäl, få en fullständig såväl teoretisk som praktisk utbildning såsom underbefäl. Anordnades skolorna ungefär sålunda vid Vesternorrlands bataljon, torde hvar och en, som med godkända betyg genomgått korprals- och underofficersskolan, kunna, i händelse af behof, användas såsom befäl eller underbefäl i högre grader.

Genom att inskränka tjenstetiden för det *obefordrade* manskapet vid bataljonen till högst 6 år, kunde, på grund af nya värnpligtslagens be-

stämmelser, med en mindre fredsstyrka dock ett ganska stort antal fullt utbildadt manskap finnas tillgängligt vid mobilisering.

I afscende på anskaffningen och aflöningen af stamtruppen torde inga skäl förefinnas att frångå de hufvudsakligaste bestämmelserna, som vid sistlidna års riksdag fastställdes för anställningen af de 60 volontärer och volontärkorpraler, som då beviljades åt Vesternorrlands bataljon.

Enligt beräkningar, anförda å sid. 10 och 11, skulle i de 6 första årsklasserna finnas en tillgång af 260 volontärer, hvilka tillsammans med 60 korpraler fullt medgäfvé upprätthållandet af en fredsstyrka på 300 man, under det att inom de 12 årsklasserna, hvilka enligt värnplikt-lagens § 34 tillhörde beväringen, funnes tillsammans 444 man att vid mobilisering tillgå.

Sammanlagda aflöningsmedlen för manskapsstyrkan å Vesternorrlands bataljon beräknades af statsrådet sålunda:

»Lega,

som utgår med 40 kronor för hvartdera af de 2 första tjänsteåren, beräknas förslagsvis:

för 96 man å 40 kr.	3,840: —	
» 204 » » 80 »	16,320: —	20,160: —

Lön,

som utgår under tjänstgöring med 10 kr. för månad, beräknas förslagsvis:

under kommendering vid skolorna för 84 man i 10½ månad	8,820: —	
samt bestrides under de årliga vapenöfningarne vid bataljonen af anslaget till beväringmanskapets vapenöfningar.		

Arfvode,

som under tjänstgöring utgår för månad med 15 kronor till distinktionskorpral, med 10 kronor till korpral och med 5 kronor till vicekorpral, beräknas förslagsvis:

under kommendering till skolorna för 4 korpraler och 5 vice korpraler i 10½ månad	682: 50	
förhöjning i arfvode, derest korpral af högre grad kommenderas	200: —	
men bestrides under de årliga vapenöfningarne vid bataljonen af anslaget till beväringmanskapets vapenöfningar.		

Transport 882: 50 28,980: —

Transport 882: 50 28,980: —

Under tiden mellan mötena utgår ett disponibilitetsarfvode för månad med 7,50 kr. till distinktionskorpral, med 5 kr. till korpral och 2,50 kr. till vice korpral och beräknas här förslagsvis:

för 8 distinktionskorpraler i 10¹/₂ månad à 7,50 kr. .... 630: —
 för 12 korpraler i 10¹/₂ månad à 5 kr. 630: —
 för 31 vicekorpraler i 10¹/₂ månad

à 2,50 kr. .... 813: 75 2,073: 75 2,956: 25.

Hela aflöningen således tillsammans kronor 31,936: 25, eller om härifrån dragas de af förra Riksdagen till aflöning åt korpraler och volontärer vid Vesternorrlands bataljon å staten uppförda 5,292: 50

återstår ett ökadtt aflöningsbelopp af kronor ..... 26,643: 75, som skulle af Riksdagen äskas».

Medgäfvne Riksdagen, fortsätter statsrådet å sid. 12, det ofvan beräknade beloppets utgående från och med år 1888, torde detsamma under de första åren få användas dels till därför här ofvan angifvet ändamål och dels, enär uppsättningen af bataljonen endast sker successivt med 50 man per år, till att bestrida såväl uppsättningskostnader för en del *beklädnads-* och utredningspersedlar som ock underhållet af desamma vid skolorna, så att särskildt anslag därför ej tillsvidare behöfde att af Riksdagen äskas.

Upprättades en volontärskola vid Vesternorrlands bataljon och ordnades undervisningen vid densamma i likhet med hvad nu egde rum vid volontärskolan å Karlsborg, torde alla skäl — och ej minst besparings-skäl — tala för att till densamma förlägga undervisningen för 5 militär-distriktets volontärer, hvarigenom de långa och dyrbara transporterna, som nu egde rum från vederbörande norrländska regementen till Karlsborg och åter, skulle kunna verkställas vida billigare än nu. Den besparing, som härigenom vunnas, skulle komma anslaget till volontärskolor till godo, hvilket anslag borde bestrida kostnaden för denna skola likasom för de öfriga volontärskolorna.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen, under vilkor af bifall till Kongl. Maj:ts förslag om båtsmanshållets sättande på vakans

och inrättande af en ny sjömanscorps, med de förändringar deri, Riksdagen möjligen kan besluta, må dels — med godkännande af de i statsrådsprotokollet den 25 april 1887 omförmälda grunder för organisationen af en stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon jemte hvad som föreslagits beträffande personalens aflöning — till genomförande af denna del af bataljonens organisation bevilja ett årligt anslag af 26,643 kronor 75 öre, dels ock besluta,

att, vid bifall härtill, detta anslags belopp jemte de redan å bataljonens stat till volontärers aflöning uppförda 5,292 kronor 50 öre — sistnämnda belopp i den mån det för ändamålet varder disponibelt — må under benämning »aflöning till stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon» uppföras under fjerde hufvudtiteln såsom *reservationsanslag* näst efter anslaget till Vesternorrlands beväring;

samt att de besparingar, som å dessa för aflöningen afsedda medel under uppsättningstiden kunna beredas, må af Kongl. Maj:t få disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter.

Artilleriskjutskolor.

Angående
anslag till
artilleriskjut-
skolor.

[4.]

4:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att under fjerde hufvudtiteln må, näst efter anslaget »till skjutskolor», uppföras under benämning »artilleriskjutskolor» ett ordinarie *reservationsanslag* å 18,100 kronor,

samt att, vid bifall härtill, det nuvarande anslaget »till skjutskolor» må i riksstaten benämnas »skjutskolor för infanteriet och kavalleriet».

Af statsrådsprotokollet inhämtas å sidd. 14 och 15 att förslaget omfattar inrättandet af dels en skjutskola för fältartilleriet, förlagd till Marma skjutfält, och dels en skjutskola för fästningsartilleriet, förlagd till Vaxholm.

Fältartilleriets skjutskola skulle lämpas efter behofvet vid 30 fältbatterier, fästningsartilleriets efter behofvet vid de nuvarande 6 fästningskompanierna.

Personalen skulle utgöras, vid den förra skolan af 17 officerare med vederlikar samt 90 underbefäl och menige, hvartill komme erforderlig handräckningspersonal från svea artilleriregemente, samt vid den senare skolan af 4 officerare och 12 underbefäl med handräckningspersonal, tagen från de å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg förlagda fästningskompanierna.

Kostnaderna för dessa skolor, hvilka skulle vara sammandragna under en tid af sex veckor, beräknades på följande sätt:

fältartilleriets skjutskola: arfvoden för lärare, traktamentsersättningar, rese- och transportkostnader, utgifter för materiel m. m. .... kr. 13,450: —

fästningsartilleriets skjutskola: dylika utgifter, af hvilka några stälde sig billigare vid denna skola, enär 4 af fästningskompanierna äro förlagda på platsen och således icke taga i anspråk rese- och transportkostnader..... » 2,150: —

diverse utgifter vid Marma skjutfält för tillsyn och vård af byggnader och inventarier, af der qvarlemnad artillerimateriel och ammunition, af skjutfältet och stängslet kring detsamma m. m. äfvensom för transporter å fältet samt vägars underhåll m. m. .... » 2,500: —

Summa kr. 18,100: —

Under förutsättning, att omförmälda belopp 18,100 kronor anvisades till artilleriskjutscholor, blefve, på sätt här ofvan under punkten 1:o omförmäls, följande under anslaget till artilleriet nu uppförda medel icke vidare erforderliga, nemligen:

till artilleribefällets skjutöfningar ..... kr. 5,000: —

» artilleriunderofficerarnes gemensamma skjutöfningar..... » 2,500: —

tillsammans kr. 7,500: —

så att, vid afräkning af sist nämnda belopp, tillökningen i utgifter komme att för artilleriskjutscholorna i verkligheten uppgå till endast 10,600 kronor.

Förevarande förslag är visserligen lika lydande med det af Kongl. Maj:t för 1886 års Riksdag framlagda, som då af Riksdagen ej blef bifallet; men enär fältartilleriet och positionsartilleriet numera i det närmaste erhållit all den materiel, man i uppgjorda förslag ansett för dessa vapen erforderlig, och då denna anskaffade stora materiel blefve till ringa gagn, derest icke i tidsenliga skjutscholor öfning vunnes i dess användande,

anser utskottet ifrågavarande skjutskolorna nu böra komma till stånd, hvarför utskottet hemställer:

att under fjerde hufvudtiteln, näst efter anslaget »till skjutskolor», må uppföras under benämningen »artilleriskjutskolor» ett ordinarie *reservationsanslag* å 18,100 kronor;

samt att, vid bifall härtill, det nuvarande anslaget »till skjutskolor» må i riksstaten benämnas »skjutskolor för infanteriet och kavalleriet».

Indelta arméns befälsaflöning.

Angående
anslag till
indelta arméns
befälsaflöning.

5:o. Kongl. Maj:t har föreslagit,

att det för nämnda ändamål i nuvarande riksstat uppförda anslag, 4,177,876 kronor, må nedsättas till 4,177,276 kronor.

[5.]

Af statsrådsprotokollet (sid. 16) inhemtas, att ifrågavarande nedsättning orsakats af att vid Skaraborgs regemente en mönsterskrifvarelön å 600 kronor blifvit, genom innehafvarens död, ledig, hvarefter mönsterskrifvarebefattningen, på grund af gällande bestämmelser, indragits.

Utskottet hemställer,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, det ordinarie anslaget till indelta arméns befälsaflöning må nedsättas från 4,177,876 kronor till 4,177,276 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

Angående
öfriga ordina-
rie anslag.

6:o. I afseende å öfriga, här ofvan ej omnämnda ordinarie anslag under denna hufvudtitel har Kongl. Maj:t icke föreslagit annan förändring,

[6.]

än att, för jemnande af de ordinarie anslagens slutsumma, anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli måtte nedsättas med 43 kronor 75 öre till 4,293 kronor 25 öre; och får utskottet hemställa,

att samtliga de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, i hvilka förändring icke blifvit här ofvan ifrågasatt, må i 1888 års riksstat upptagas till oförändrade belopp; dock att anslaget till skrifmaterialier och

expenser, ved m. m. må få till beloppet jemkas i den mån, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma kan finnas erforderlig.

Extra anslag.

7:o. Kongl. Maj:t har föreslagit,

att för tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de ^{Angående anslag för tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter.} värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m. 150,000 kronor måtte på extra stat för år 1888 beviljas.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t erinrar statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet, hurusom Kongl. Maj:t för ifrågakomna ändamål af 1886 års Riksdag åskade ett anslag af 218,000 kronor, men att Riksdagen då nedsatte beloppet till 150,000 kronor. Med anledning deraf, och då den nya organisationen först med detta års ingång trädte i verksamhet och någon erfarenhet om det sätt, hvarpå den verkar, torde vara vunnit, innan förslag om definitivt ordnande af densamma återupptages, finner statsrådet sig för det närvarande icke böra hemställa om högre anslag för ändamålet, än det af 1886 års Riksdag beviljade, ehuru väl detsamma, enligt hvad statsrådet vidare förmäler, vore så knappt tillmätt, att det blifvit nödvändigt ej mindre att åt en del af arméns befäl anförtro uppgifter i och för inskrifningsväsendets ordnande af djupt ingripande betydelse, utan att det varit möjligt att för detta ökade arbete, som icke stode i rimligt förhållande till deras hittills varande, endast efter den så kallade tjenstgöringen å roten beräknade aflöning bereda dem någon ersättning, än äfven att bestämma arfvodena för afdelningsområdesbefälhafvarne till så låga belopp, att föga sannolikhet förefunnes att i längden lämpliga personer till dessa ganska viktiga befälsplatser derfor skulle kunna erhållas.

Utskottet hemställer,

att för tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m. ett extra anslag å 150,000 kronor må för år 1888 anvisas.

Artilleribehof.

8:o. Till fortsatt anskaffning af artillerimateriel har Kongl. Maj:t för ^{Angående anslag till artillerimateriel.} år 1888 åskat ett extra anslag af 700,000 kronor.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet (sid. 19) inhemtas, har af det belopp, [8.]

4,600,000 kronor, som enligt generalfälttygmästarens och chefens för artilleriet memorial den 15 november 1878 ansågs erforderligt för anskaffning af ny och ändring af gammal men brukbar *fältartillerimateriel*, Riksdagen hittills anvisat 3,800,000 kronor. Kostnaden för den anskaffning och ändring af fältartillerimateriel, som år 1888 borde ega rum, uppginge till 600,000 kronor, hvarefter skulle finnas kanoner, lavetter och föreställare med allt tillbehör, äfvensom ammunition för 34 batterier samt rid- och anspansspersedlar för $23\frac{1}{2}$ batterier af de $26\frac{1}{2}$, som föreslagits att förses med dylika persedlar.

Hvad derefter *positionsartilleriet* beträffar, har af den enligt generalfälttygmästarens memorial af den 2 november 1876 för anskaffning af positionsartilleri beräknade kostnad, 696,150 kronor, Riksdagen hittills beviljat 600,000 kronor; och föreslår generalfälttygmästaren, att hos Riksdagen måtte göras framställning om beviljande för år 1888 af 50,000 kronor för sagda ändamål.

Hvad slutligen angår *fästningsartilleriet*, anser generalfälttygmästaren för år 1888 af nöden till förbättring af bestyckningen vid Vaxholm—Oskar-Fredriksborg 100,000 kronor och vid Oskars-Värn 50,000 kronor eller tillsammans 150,000 kronor.

Oaktadt statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet funne generalfälttygmästarens förslag, enligt hvilka sammanlagdt 800,000 kronor vore erforderliga till anskaffning af artillerimateriel för år 1888, vara väl grundade, har han dock, med hänsyn till andra viktiga försvarsändamål, ansett att anslagsbeloppet borde nedsättas till 700,000 kronor. Den af minskningen framkallade olägenhet blefve emellertid enligt departementschefens åsigt mindre, derest Riksdagen vid beviljande af *ett odeladt* anslag till fortsatt anskaffande af artillerimateriel lemnade Kongl. Maj:t frihet att — med hänsyn dels till produktionens af artillerimateriel vexlande ställning och dels till föreslagna förbättringar i konstruktionen af artilleripjeser med flera dylika på frågans bedömande inverkan omständigheter — bestämma huru mycket af det utaf Riksdagen beviljade anslaget bör till hvarje särskildt slag af artillerimateriel användas, hvilket jemväl vore det fördelaktigaste med afseende å möjligheten af sådana politiska förvecklingar, som kunde göra en hastigare tidsenlig bestyckning af Vaxholm—Oskar-Fredriksborg och befästningarna vid Oskars-Värn till en bjudande nödvändighet.

Utskottet anser dock ändamålsenligare att använda den fördelning af anslaget till anskaffning af artillerimateriel, som vid föregående riksdagar egt rum; och enär af det belopp, 4,600,000 kronor, som skulle erfordras för fältartilleriets bringande till fullständigt skick, Riksdagen

redan beviljat 3,800,000 kronor, samt 800,000 kronor således skulle för ändamålet återstå, och till följd deraf, derest Riksdagen nu skulle till fältartilleriet bevilja lika belopp som år 1886, eller 600,000 kronor, det samma i alla händelser icke skulle blifva färdigt nästa år, finner utskottet lämpligare, att Riksdagen fördelade berörda återstod, 800,000 kronor, i två lika stora delar och således beviljade för år 1888 endast 400,000 kronor.

Hvad de öfriga anslagen beträffar, eller de till positions- och fästningsartilleriet, synes det utskottet lämpligast, att de utgå med samma belopp som vid 1886 års riksdag beviljades, eller med 50,000 kronor till dem hvardera.

Utskottet hemställer därför,

att Riksdagen må på extra stat för år 1888 anvisa:

a) till fortsatt anskaffning af fältartillerimateriel 400,000 kronor;

b) till fortsatt anskaffning af positionsartillerimateriel 50,000 kronor; och

c) till fortsatt anskaffning af fästningsartillerimateriel 50,000 kronor.

9:o. Till *infanteriammunitionsvagnar* har Kongl. Maj:t för år 1888 äskat ett extra anslag af 30,000 kronor.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet (sid. 22) inhemtas, är det begärda anslaget afsedt till fortsatt anskaffande af nya och ändring af äldre ammunitionsvagnar med tillhörande rid- och anspannspersedlar.

Under erinran att det nu äskade beloppet är lika med det som af 1885 och 1886 årens Riksdagar till detta ändamål beviljades, hemställer utskottet,

att till fortsatt anskaffande af infanteriammunitionsvagnar ett extra anslag af 30,000 kronor må för år 1888 anvisas.

Fortifikationsbehof.

10:o. Kongl. Maj:t har föreslagit,

att Riksdagen måtte till *Karlsborgs fästningsbyggnad* anvisa såsom extra anslag för år 1888 ett belopp af 200,000 kronor, derutaf 50,000 kronor till förberedande arbeten för Vabergets befästande.

Beträffande sistnämnda arbeten hänvisar statsrådet i statsrådsproto-

Angående anslag till infanteriammunitionsvagnar.

[9.]

Angående anslag till Karlsborgs fästningsbyggnad.

[10.]

kollet (sid. 23) till det statsrådsprotokoll, som åtföljde den kongl. statsverkspropositionen till 1886 års Riksdag, hvaraf inhämtas, att arbetena skulle bestå i anläggande af vägar å berget och lastbryggor vid stränderna, platsens afrödning, planering och afvägning, inrättande af arbetsförråd å berget m. m., samt att det, derest Karlsborg förklarades i krigstillstånd, vore nödvändigt ej mindre att besätta Vaberget än äfven att dess försvarare hade goda förbindelser med hufvudfästningen.

Utskottet, som vidhåller sin vid 1886 års riksdag uttalade uppfattning, att med afseende på Vabergets stora inflytande på fästningens hållbarhet, något bör göras för dess beredande till försvar, vill derfor tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts framställning i denna del, hvaremot och då under en följd af år Riksdagen till Karlsborgs fästningsbyggnad anvisat endast 100,000 kronor, samt hänsyn måste tagas till andra viktiga försvarsbehof, utskottet anser, att det af Kongl. Maj:t för nämnda fästningsbyggnad äskade anslag bör nedsättas till samma belopp, som föregående Riksdagar derfor anvisat.

Utskottet hemställer,

att af Riksdagen må för år 1888 å extra stat beviljas:

- a) 100,000 kronor för fortsättande af arbetena å Karlsborgs hufvudfästning; och
- b) 50,000 kronor för vidtagande af åtgärder för befastande af Vaberget.

Angående anslag till försvarsarbeten vid Vaxholm—Oskar-Fredriksborg.

11:o. Till försvarsarbeten vid Vaxholm—Oskar-Fredriksborg har Kongl. Maj:t äskat att extra anslag för år 1888 af 30,000 kronor.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet (sid. 24 och 25) inhämtas skulle berörda försvarsarbeten utgöras af ett haubitsbatteri i närheten af Oskar-Fredriksborg och två batterier å midten af Rindön, hvilka vore afsedda att stärka försvaret mot öfvergångsförsök från Skarpö. Till arbetets utförande skulle användas den å Vaxholm förlagda kronoarbeitscorpsern, åt hvilken göromål endast med svårighet kunde anskaffas; och har, under antagande af nyssnämnda arbetskraft, kostnaden beräknats till 60,000 kronor, som, efter chefens för fortifikationen åsigt, lämpligen kunde på två år fördelas.

Då ifrågakomna försvarsarbeten utan olägenhet torde kunna utföras på tre i stället för på föreslagna två år, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, till försvarsarbeten vid Vaxholm—Oskar-Fredriksborg, på extra stat för år 1888 bevilja ett anslag af 20,000 kronor.

[11.]

12:o. Till fortsatt anskaffande af *fälttelegrafmateriel* har Kongl. ^{Angående anslag till fälttelegrafmateriel.} Maj:t för år 1888 begärt ett extra anslag af 17,500 kronor.

Af statsrådsprotokollet (sid. 25 och 26) upplyses, att af det belopp, 49,526 kronor 82 öre, som år 1884 beräknats erfordras för fälttelegrafmaterielens kompletterande, Riksdagen beviljat hvartdera af åren 1885 och 1886 16,000 kronor eller tillsammans 32,000 kronor, hvadan således ytterligare skulle behövas 17,526 kronor 82 öre, eller i jennad summa 17,500 kronor. [12.]

Enär genom beviljande af sistnämnda belopp fälttelegrafmaterielen skulle vinna nu afsedd fullständighet, hemställer utskottet,

att till fortsatt och afslutad anskaffning af fälttelegrafmateriel må för år 1888 anvisas ett extra anslag af 17,500 kronor.

Lif- och exercismunderingspersedlar m. m. vid Gotlands nationalbeväring.

13:o. Kongl. Maj:t har för år 1888 äskat ett extra anslag af 70,000 ^{Angående anslagstillägg för beväringens behof.} kronor att användas till ny uppsättning af munderings- m. fl. persedlar till en klass af Gotlands nationalbeväring. [13.]

Af statsrådet och chefens för landtförvarsdepartementet (se sid. 26 och 27 i statsrådsprotokollet) yttrande vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t framgår, att Gotlands nationalbeväring är fördelad i tre åldersklasser, hvardera om en beräknad styrka af 500 man, med tjänstgöringsskyldighet under det första året 30 dagar, under det andra 12 dagar och under det tredje likaledes 12 dagar, samt att Riksdagen för innevarande år beviljat ett anslag af 70,000 kronor till ny uppsättning af munderings- m. fl. persedlar för en åldersklass. För att emellertid undvika, att öfningen för en af åldersklasserna framsköttes långt in på sommaren efter skördetidens början, vore nödvändigt, att 2:dra och 3:dje åldersklasserna öfvades samtidigt, hvaraf blefve en följd att, då deras sammanlagda antal vore 1,000 man, men munderingspersedlar endast funnes för 500 man, redan innevarande år munderingspersedlar för ytterligare 500 man borde vara att tillgå. Enär dock hinder icke mötte att med förskotterade medel verkställa anskaffningen af de erforderliga persedlarne, behöfde ej särskildt anslag för detta år af Riksdagen äskas.

Utskottet hemställer,

att till ny uppsättning af munderings- m. fl. persedlar för ytterligare en klass af Gotlands national-

beväring ett anslag å 70,000 kronor må på extra stat för år 1888 anvisas.

Byggnader för trängbataljonen.

Angående anvisande af förut beviljade medel till byggnader för trängbataljonen. 14:o. Sedan 1885 års Riksdag, med bifall till Kongl. Maj:t derom gjorda framställning, beviljat ett extra anslag af 273,000 kronor till byggnader för trängbataljonen och deraf anvisat ett belopp af 100,000 kronor, till utgående under år 1886, samt 1886 års Riksdag af de beviljade medlen anvisat ytterligare 100,000 kronor, har Kongl. Maj:t nu [14.] äskat, att Riksdagen måtte till berörda ändamål anvisa på extra stat för år 1888 återstående 73,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att till byggnader för trängbataljonen ett extra anslag af 73,000 kronor må för år 1888 anvisas.

Diverse behof.

Reseunderstöd för officerare och intendenturtjenstemän.

Angående reseunderstöd för officerare och intendenturtjenstemän. 15:o. För ofvannämnda ändamål har Kongl. Maj:t äskat ett extra anslag till lika belopp, som från och med år 1885 därför utgått, eller 9,000 kronor, med rätt för Kongl. Maj:t att få under ett följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas; och hemställer utskottet, [15.]

att Riksdagen må till reseunderstöd för officerare och intendenturtjenstemän anvisa på extra stat för år 1888 ett anslag af 9,000 kronor, med rättighet för Kongl. Maj:t att få under ett följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas.

Generalstabens topografiska arbeten.

Angående anslag till de topografiska arbetena. 16:o. Till fortsättande af generalstabens topografiska arbeten har Kongl. Maj:t för år 1888 äskat ett extra anslag af 60,000 kronor eller lika belopp, som från och med år 1879 till samma ändamål årligen [16.] utgått.

Utskottet hemställer,

att till fortsättande af generalstabens topografiska arbeten ett belopp af 60,000 kronor må på extra stat för år 1888 anvisas.

Skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande.

17:o. Till ofvannämnda ändamål har Kongl. Maj:t för år 1888 äskat 90,000 kronor eller lika stort belopp, som 1886 års Riksdag anvisat för innevarande års behof i enahanda hänseende. Angående anslag till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande.

I en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 10) har herr J. S. Nisser yrkat, att det af Kongl. Maj:t såsom extra anslag under fjerdre hufvudtiteln för år 1888 äskade anslag af 90,000 kronor till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande af Riksdagen måtte antingen helt och hållet vägras eller också till sitt belopp betydligt nedsättas, hänvisande motionären beträffande motiven till detta yrkande till den motion (n:o 2) af samma innehåll, som af honom väckts den 21 januari innevarande år. [17.]

I sistnämnda motion framhålles, huru skarpskytterörelsen betydligt aftagit och endast i de större städerna hölles vid nämnvärdt lif. För närvarande funnes visserligen 46 frivilliga skarpskytteföreningar och 89 skyttegillen med tillsammans 17,997 man, men af dessa kunde endast de, som tillhörde beväringen, eller 4,222 man, genom sin skjutskicklighet vid utbrytande krig göra någon nytta, och af dessa sista åter kunde endast skarpskyttarne, hvilka af motionären beräknades utgöra endast 1,689 man, genom sin militäriska öfning vara användbara soldater i fält.

Då ifrågavarande behof åtminstone under nuvarande förhållanden synes tillräckligt tillgodosedt genom ett vida mindre anslag än det nu begärda, finner utskottet sig böra endast på sådant sätt tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts framställning, att utskottet hemställer,

att till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande ett extra anslag af 45,000 kronor må för år 1888 anvisas.

Stockholm den 26 Maj 1887.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

R e s e r v a t i o n e r :

vid punkten 2:o (angående fästningsartilleribataljon å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg): af herrar grefve *G. Sparre*, friherre *F. von Essen*, *H. P. P. Tamm*, *N. Fosser*, friherre *B. A. Leijonhufvud*, grefve *E. C. A. Piper*, grefve *W. G. Hamilton*, friherre *R. von Kræmer* och *C. R. F. von Baumgarten*, hvilka — med åberopande af statsrådets och chefens för landförsvarsdepartementet yttrande, att bristen i den nuvarande organisationen uti ifrågavarande hänseende vore så stor, att genom den obetydliga kommendering af omkring 100 man från de å Karlsborg förlagda fästningskompanierna till befästningarne å Gotland, hvilken kommendering under de politiska förvecklingarne våren 1885 egde rum, Karlsborg faktiskt blef blottadt på artilleritrupper, så att, derest samtidigt fästningarne vid Vaxholm—Oskar-Fredriksborg med tillhörande förskansningar, hvarpå hela försvaret af hufvudstaden från sjösidan hvilat, skolat sättas i försvarbart skick, krigsstyrelsen icke haft att förfoga öfver därför erforderlig personal — yrkat, att utskottet måtte hemställa:

att Riksdagen — med godkännande af de i statsrådsprotokollet den 25 april 1887 omförmälda grunder för organisation af en fästningsartilleribataljon å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg jemte hvad som dervid föreslagits beträffande personalens aflöning — må till genomförande af den del af bataljonens organisation, som enligt samma protokoll skulle ega rum under år 1888, anvisa, utöfver de för svea artilleriregementes tre fästningskompanier och ett fästningskompani vid göta artilleriregemente jemte befäl samt till arfvoden åt kommandant och placemajor å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg nu anslagna medel, jemväl 10,400 kronor af reservartilleriets anslag samt såsom nytt anslag 86,400 kronor;

att sistnämnda anslagsbelopp, under benämning »fästningsartilleribataljonen å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg», uppföres under fjerde hufvudtiteln såsom *reservationsanslag* näst efter anslaget till fältartilleriet;

samt att de besparingar, som under uppsättnings-tiden kunna å de för fästningsartilleribataljonen sålunda afsedda medel beredas, må, i likhet med hvad förut vid uppsättning af nya trupper varit medgifvet, af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter.

vid punkten 7:o (angående anslag för tillämpning af nya värnpligt-lagens föreskrifter): af herrar *A. P. Danielson, N. Petersson, P. Pehrsson* och *C. J. Petersson*, hvilka ansett utskottets yttrande och förslag i denna del böra hafva följande innehåll: »Af det statsrådsprotokoll öfver landtförsvarsärenden, som åtföljde kongl. propositionen angående statsverkets tillstånd och behof till 1886 års Riksdag, inhemtas att, enligt ett då af arméförvaltningen uppgjort förslag, kostnaden för områdesbefålet samt inskrifning och redovisning af de värnpligtige skulle utgöra vid indelta armén 119,812 kronor och vid beväringstrupperna 27,522 kronor 50 öre, hvartill komme i arfvoden åt afdelningsområdesbefälhafvarne 50,000 kronor, eller tillhopa 197,334 kronor 50 öre.

Då 1875 års Riksdag godkände Kongl. Maj:ts då afgifna förslag till ny lönereglering för arméns befäl, uppställes emellertid dervid, på sätt af Riksdagens skrifvelse den 3 Maj samma år (n:o 25) inhemtas, bland andra det vilkor, att den löntagare vid krigsmagten till lands, som inginge å ny lönestat, skulle vara skyldig att underkasta sig de förändringar i tjänstgöringsskyldighet och aflöningsförmåner, hvilka en organisation af landtförsvaret kunde göra erforderliga. Sedan berörda lönereglering numera efter tio års förlopp får antagas hafva blifvit i det närmaste fullständigt genomförd, kunna följaktligen de medlemmar af armébefålet, hvilka ingått å nya lönestaten och således kommit i åtnjutande af de högre löneförmånerna, icke ega några berättigade anspråk på särskild ersättning för den tillökning i arbetsgöromål, som för dem skulle uppkomma enligt det föreslagna sättet för inskrifningsväsendets ordnande, synnerligast som arbetet med inskrifningen och redovisningen af de värnpligtige, sedan någon tids erfarenhet härutinnan vunnits, icke torde blifva särdeles ansträngande.

Utskottet anser sig därför icke kunna tillstyrka beviljande af större belopp för ifrågakomna ändamål, än som, enligt ofvannämnda förslag, beräknats åtgå för inskrifningsväsendet vid beväringstrupperna 27,522 kronor 50 öre och till arfvoden åt afdelningsområdesbefälhafvare 50,000 kronor, eller tillsammans i jemnadt tal 77,500 kronor.

Utskottet hemställer alltså, att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på sådant sätt bifallas,

att Riksdagen för tillämpning af nya värnpligt-lagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m. må på extra stat för år 1888 anvisa 77,500 kronor»;

vid punkten 8:o (angående anslag till artillerimateriel): af herrar friherre *R. von Kræmer* och grefve *W. G. Hamilton*;

vid punkten 10:o (angående anslag till Karlsborgs fästningsbyggnad): af herr friherre *B. A. Leijonhufvud*; samt

vid mom. b) af samma punkt: af herrar *A. P. Danielson*, *N. Petersson*, *N. Olsson*, vice talmannen *S. Nilsson*, *P. O. Hörnfeldt*, *O. Jonsson*, *P. Pehrsson*, *A. Persson*, *N. Persson*, *P. G. Näslund*, *C. J. Petersson* och *O. Andersson*, hvilka ansett utskottets utlåtande i denna punkt böra hafva följande lydelse: »Utan att ingå i närmare bedömande af de för bifall till Kongl. Maj:ts framställning angående anslags beviljande till åtgärder för befastande af Vaberget anförda skäl, finner utskottet, med hänsyn till landets nuvarande svåra ekonomiska ställning, sig icke kunna tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts berörda framställning och anser derjemte, i betraktande af andra viktiga försvarsbehof, att anslaget till Karlsborgs fästningsbyggnad icke bör utgå med högre belopp, än som för ändamålet anvisats af 1880, 1881, 1882, 1883, 1885 och 1886 årens Riksdagar, nemligen 100,000 kronor; hvarför utskottet hemställer,

att, med afslag å Kongl. Maj:ts framställning om anslag å 50,000 kronor till förberedande åtgärder för Vabergets befastande, Riksdagen till fortsättande af arbetena å Karlsborgs hufvudfästning må bevilja ett extra anslag för år 1888 å 100,000 kronor».

Herrar *C. E. Casparsson* och *R. N. G. Montgomery-Cederhielm* hafva begärt få antecknad, att de ej deltagit i denna hufvudtitels behandling.

Herr *L. O. Larsson* har låtit anteckna, att han af tjänstgöring i riksbanken varit förhindrad deltaga i behandlingen inom utskottet af denna hufvudtitel.

Bil. Litt. A.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1887 års riksstat anslår:							
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på <i>förslag</i> .				Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
49,000	—	—	—	—	—	49,000	—
3,040	—	—	—	—	—	3,040	—
248,555	—	—	—	—	—	248,555	—
142,700	—	—	—	—	—	142,700	—
126,265	—	—	—	—	—	126,265	—
12,200	—	—	—	—	—	12,200	—
7,350	—	—	—	—	—	7,350	—
30,868	—	—	—	—	—	30,868	—
25,640	—	—	—	—	—	25,640	—
79,889	—	—	—	—	—	79,889	—
81,487	—	—	—	—	—	81,487	—
8,500	—	—	—	—	—	8,500	—
2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
19,800	—	—	—	—	—	19,800	—
854,294	—	—	—	—	—	854,294	—

Landtförvars-

Departementschefen	17,000
Departements afdelning af Kongl. Maj:ts kansli	49,000
Departementets kommandoexpedition	3,040
Generalstaben	248,555
Arméförvaltningen	142,700
Generalitetsstaten	126,265
Artilleristaben	12,200
Öfverkommendantsexpeditionen i Stockholm	7,350
Kommendantsstaten	30,868
Krigshögskolan	25,640
Krigsskolan	79,889
Garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg, <i>reser-</i>	81,487
Militärläkares undervisning	8,500
Resestipendium för militärläkare	2,000
Pensioner och stipendier för fältläkarecorpsen	19,800

S:gr

Litt. A.

riksstatens Fjerde hufvudtitel

departementet.

ventionsanslag

S:gr

Förslag till blifvande riksstat:							
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på <i>förslag</i> .				Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
49,000	—	—	—	—	—	49,000	—
3,040	—	—	—	—	—	3,040	—
248,555	—	—	—	—	—	248,555	—
142,700	—	—	—	—	—	142,700	—
126,265	—	—	—	—	—	126,265	—
12,200	—	—	—	—	—	12,200	—
7,350	—	—	—	—	—	7,350	—
30,868	—	—	—	—	—	30,868	—
25,640	—	—	—	—	—	25,640	—
79,889	—	—	—	—	—	79,889	—
81,487	—	—	—	—	—	81,487	—
8,500	—	—	—	—	—	8,500	—
2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
19,800	—	—	—	—	—	19,800	—
854,294	—	—	—	—	—	854,294	—

1887 års riksstat anslår:									
Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.						Summa.		
	Friheter.		Ersättningar.						
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
Trp:t	854,294	—	—	—	—	854,294	—	Indelta	
	7,100	—	817,000	—	693,400	1,517,500	—		Kavalleri- och infanteriregementena .....
	4,177,876	—	—	—	—	4,177,876	—		Indelta arméns befäls aflöning. Nuvarande belopp .....
									<i>Minskas med beloppet af en indragen mönster-</i>
	1,330,000	—	—	—	—	1,330,000	—		Lindring af rustnings- och roteringsbesvären, <i>förslags-</i>
	12,500	—	—	—	—	12,500	—		Roteringsunderstöd, <i>förslagsanslag</i> .....
	4,000	—	—	—	—	4,000	—		Ersättning för störtade eller skadade nummerhästar
	1,322,300	—	—	—	—	1,322,300	—		Indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapen-
	26,520	—	—	—	—	26,520	—		Till trossens underhåll, <i>reservationsanslag</i> .....
S:gr	6,880,296	—	817,000	—	693,400	8,390,696	—		
									Värfvade
	146,345	—	—	—	—	146,345	—		Lifgardet till häst .....
	188,615	—	—	—	—	188,615	—		Kronprinsens husarregemente .....
	165,074	—	—	—	—	165,074	—		Svea lifgarde .....
	164,489	—	—	—	—	164,489	—		Andra lifgardet .....
	138,070	—	—	—	—	138,070	—	Vermlands fältjägarecorps	
	1,091,966	—	—	—	—	1,091,966	—	Artilleriet, <i>reservationsanslag</i> . Rubriken å anslaget	
								<i>Minskas med</i>	
	66,000	—	—	—	—	66,000	—	Marinregementet, <i>reservationsanslag</i>	
	278,920	—	—	—	—	278,920	—	Fortifikationen (derunder <i>reservationsanslag</i> , 23,500	
	198,000	—	—	—	—	198,000	—	Trängen, <i>reservationsanslag</i>	
	859,212	—	—	—	—	859,212	—	Värfvade garnisonstruppernas rekrytering och aflöning,	
	140,592	—	—	—	—	140,592	—	Remontering och skoning m. m. för värfvade kavalle-	
								<i>reservationsanslag</i>	
	64,000	—	—	—	—	64,000	—	Lega för hästar till artilleriets och fortifikationstrup-	
Trp:t	11,235,873	—	817,000	—	693,400	12,746,273	—		

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
armén.									
	Trp:t	854,294	—	—	—	—	—	854,294	—
	.....	7,100	—	817,000	—	693,400	—	1,517,500	—
	..... 4,177,876: —								
	skrifvarelön	4,177,276	—	—	—	—	—	4,177,276	—
	..... 600: —								
	<i>anslag</i>	1,330,000	—	—	—	—	—	1,330,000	—
	.....	12,500	—	—	—	—	—	12,500	—
	vid indelta kavalleriet, <i>förslagsanslag</i>	4,000	—	—	—	—	—	4,000	—
	öfningar, <i>reservationsanslag</i>	1,322,300	—	—	—	—	—	1,322,300	—
	.....	26,520	—	—	—	—	—	26,520	—
	S:gr	6,879,696	—	817,000	—	693,400	—	8,390,096	—
armén.									
	.....	146,345	—	—	—	—	—	146,345	—
	.....	188,615	—	—	—	—	—	188,615	—
	.....	165,074	—	—	—	—	—	165,074	—
	.....	164,489	—	—	—	—	—	164,489	—
	.....	138,070	—	—	—	—	—	138,070	—
	ändras till fältartilleriet. Nuvarande belopp 1,091,966: —								
	..... 2,400: —	1,089,566	—	—	—	—	—	1,089,566	—
	.....	66,000	—	—	—	—	—	66,000	—
	kronor, till praktiska öfningar)	278,920	—	—	—	—	—	278,920	—
	.....	198,000	—	—	—	—	—	198,000	—
	<i>reservationsanslag</i>	859,212	—	—	—	—	—	859,212	—
	riets, artilleriets och fortifikationstruppernas hästar,	140,592	—	—	—	—	—	140,592	—
	pernas exercis	64,000	—	—	—	—	—	64,000	—
	Trp:t	11,232,873	—	817,000	—	693,400	—	12,743,273	—

1887 års riksstat anslår:										
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.				
		Friheter.		Ersättningar.						
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
Trp:t	11,235,873	—	817,000	—	693,400	—	—	12,746,273	—	Fouragering af artilleriets, värfvade kavalleriets och Mathållning för manskapet vid garnisonsregementena,
	600,000	—	—	—	—	—	—	600,000	—	
	1,101,000	—	—	—	—	—	—	1,101,000	—	
S:gr	5,202,283	—	—	—	—	—	—	5,202,283	—	
	201,997	—	—	—	—	—	—	201,997	—	Bevä- Gotlands nationalbeväring ..... Hallands beväring ..... Vesternorrlands beväring ..... Aflöning till stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon, Beväringsmanskapets vapenöfningar, <i>förslagsanslag</i> ... Volontärskolor, <i>förslagsanslag</i> .....
	12,660	—	—	—	—	—	—	12,660	—	
	31,420	—	—	—	—	—	—	31,420	—	
	1,042,500	—	—	—	—	—	—	1,042,500	—	
	285,000	—	—	—	—	—	—	285,000	—	
S:gr	1,573,577	—	—	—	—	—	—	1,573,577	—	
	2,329,500	—	—	—	—	—	—	2,329,500	—	Mate- Försvarsverket till lands i allmänhet, eller arméför- Till lif- och släpmanderingar vid rotehållsregementena Anskaffande och underhåll af beklädnads-, beväringss-, det berustade kavalleriet och det berustade infante- Byggnader och sängkläder på mötesplatserna m. m., Inkvarteringskostnader, <i>förslagsanslag</i> ..... Till inkvarteringens ordnande i Stockholm, <i>reserva-</i> Salpeteruppköp, <i>förslagsanslag</i> ..... Ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter.....
	304,063	—	—	—	—	—	—	304,063	—	
	205,000	—	—	—	—	—	—	205,000	—	
	165,000	—	—	—	—	—	—	165,000	—	
	108,500	—	—	—	—	—	—	108,500	—	
	21,450	—	—	—	—	—	—	21,450	—	
	50,000	—	—	—	—	—	—	50,000	—	
	60,000	—	—	—	—	—	—	60,000	—	
S:gr	3,243,513	—	—	—	—	—	—	3,243,513	—	
Trp:t	17,753,963	—	817,000	—	693,400	—	—	19,264,363	—	

		Förslag till blifvande riksstat:								
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.		
				Friheter.		Ersättningar.				
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
		Trp:t	11,232,873	—	817,000	—	693,400	—	12,743,273	—
fortifikationstruppernas hästar, <i>förslagsanslag</i>			600,000	—	—	—	—	—	600,000	—
<i>förlagsanslag</i>			1,101,000	—	—	—	—	—	1,101,000	—
		S:gr	5,199,883	—	—	—	—	—	5,199,883	—
ringen.										
.....			201,997	—	—	—	—	—	201,997	—
.....			12,660	—	—	—	—	—	12,660	—
.....			31,420	—	—	—	—	—	31,420	—
<i>reservationsanslag. Nytt</i>			26,643	75	—	—	—	—	26,643	75
.....			1,042,500	—	—	—	—	—	1,042,500	—
.....			285,000	—	—	—	—	—	285,000	—
		S:gr	1,600,220	75	—	—	—	—	1,600,220	75
rielen.										
valtningens departement, <i>reservationsanslag</i>			2,329,500	—	—	—	—	—	2,329,500	—
och Vermlands fältjägarcorps			304,063	—	—	—	—	—	304,063	—
remtygs- samt häst- och sadelmunderingspersedlar vid riet, <i>reservationsanslag</i>			205,000	—	—	—	—	—	205,000	—
<i>reservationsanslag</i>			165,000	—	—	—	—	—	165,000	—
.....			108,500	—	—	—	—	—	108,500	—
<i>tionsanslag</i>			21,450	—	—	—	—	—	21,450	—
.....			50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
.....			60,000	—	—	—	—	—	60,000	—
		S:gr	3,243,513	—	—	—	—	—	3,243,513	—
		Trp:t	17,777,606	75	817,000	—	693,400	—	19,288,006	75

1887 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på <i>förslag</i> .				Summa.		
		Friheter.		Ersättningar.				
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
17,753,963		817,000		693,400		19,264,363		Diverse
30,000						30,000		För en ridskola vid Strömsholm .....
31,000						31,000		Till skjutskolor, <i>reservationsanslag</i> . Rubriken förän-
								Artilleriskjutskolor, <i>reservationsanslag</i> . Nytt .....
99,000						99,000		Garnisonskommendering i Karlskrona, <i>reservations-</i>
8,000						8,000		Durchmarschkostnader, <i>reservationsanslag</i> .....
10,000						10,000		Ålderstillägg, <i>förlagsanslag</i> .....
70,000						70,000		Rese- och traktamentspenningar, <i>förlagsanslag</i> .....
15,000						15,000		Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för arméför-
4,337						4,337		Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departe-
								Nuvarande belopp .....
								<i>Minskas</i> för jemnande af hufvudtitelns slutsumma
67,500						67,500		Extra utgifter .....
44,600						44,600		Disciplinkompaniet:
								<i>Bestämmt anslag</i> .....
								<i>Förlagsanslag</i> .....
379,437						379,437		
18,133,400		817,000		693,400		19,643,800		

S:gr

anslag.	Förslag till blifvande riksstat:							
	Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på <i>förslag</i> .				Summa.		
		Friheter.		Ersättningar.				
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Trp:t	17,777,606	75	817,000	—	693,400	—	19,288,006	75
dras till: »Skjutskolor för infanteriet och kavalleriet»	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
	31,000	—	—	—	—	—	31,000	—
	18,100	—	—	—	—	—	18,100	—
<i>anslag</i>	99,000	—	—	—	—	—	99,000	—
	8,000	—	—	—	—	—	8,000	—
	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
valtningen m. fl. verk mentsafdelning af Kongl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i> .	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
	4,337	—	—	—	—	—	4,337	—
med	43	75	—	—	—	—	4,293	25
	67,500	—	—	—	—	—	67,500	—
	12,600	—	—	—	—	—	12,600	—
	32,000	—	—	—	—	—	32,000	—
	44,600	—	—	—	—	—	44,600	—
S:gr	397,493	25	—	—	—	—	397,493	25
Summa	18,175,100	—	817,000	—	693,400	—	19,685,500	—

Bil. Litt. B.**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Fjerde hufvudtitel.**

	Kronor	ö.
Landtförsvars-departementet.		
Beväringen.		
För tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m.	150,000	—
Artilleribehof.		
Till fortsatt anskaffning af fältartillerimateriel	400,000: —	
» » » » positionsartillerimateriel	50,000: —	
» » » » fästningsartillerimateriel	50,000: —	
» » » » infanteriammunitionsvagnar	30,000: —	
	530,000	—
Fortifikationsbehof.		
Till Karlsborgs fästningsbyggnad:		
För fortsättande af arbetena å Karlsborgs hufvudfästning	100,000: —	
» vidtagande af åtgärder för befästande af Vaberget	50,000: —	
	150,000: —	
Försvarsarbeten vid Vaxholm—Oscar-Fredriksborg	20,000: —	
Till fortsatt och avslutad anskaffning af fälttelegrafmateriel	17,500: —	
	187,500	—
Försvarsverket till lands i allmänhet.		
Till ny uppsättning af munderings- m. fl. persedlar för ytterligare en klass af Gotlands nationalbeväring	70,000	—
Diverse anslag.		
Till byggnader för trängbataljonen	73,000: —	
» reseunderstöd för officerare och intendenturtjenstemän	9,000: —	
» fortsättande af generalstabens topografiska arbeten	60,000: —	
» skarpskyttväsendets och skjutskicklighetens befrämjande	45,000: —	
	187,000	—
Summa	1,124,500	—